

Sygn. akt V ACo 27/16

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Olga Gornowicz-Owczarek (spr.)
Sędziowie :	SA Jadwiga Galas SA Janusz Kiercz
Protokolant:	Barbara Franielczyk

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2016 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z wniosku wierzyciela (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

z udziałem dłużnika (...) M. i M. P. Spółki jawnej w C.

o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego

postanawia:

stwierdzić wykonalność wyroku Sądu Arbitrażowego (...)

w W. wydanego dnia 31 marca 2016r. o sygnaturze SA 111/15 i nadać mu klauzulę wykonalności oraz zasądzić od dłużnika na rzecz wierzyciela kwotę 437 (czteryście trzydzieści siedem) złotych tytułem kosztów postępowania klauzulowego.

SSA Janusz Kiercz SSA Olga Gornowicz-Owczarek SSA Jadwiga Galas

Sygn. akt V ACo 27/16

UZASADNIENIE

Wierzycielka (...) Sp. z o.o. w W. złożyła wniosek o stwierdzenie wykonalności wyroku Sądu Polubownego – Sądu Arbitrażowego (...) w W. z dnia 31 marca 2016 r. (sygn. akt SA 111/15) i nadanie mu klauzuli wykonalności oraz zasądzenie kosztów postępowania.

We wniosku wierzycielka wskazała, że wyrokiem tym zasądzono od dłużniczki (...) M. i M. P. Spółki Jawnej w C. kwotę 101.288,17 zł z odsetkami i kosztami postępowania. Tym samym wyrok nadaje się do wykonania.

W odpowiedzi na wniosek wierzycielki dłużniczka wniosła o stwierdzenie odmowy wykonalności wyroku Sądu Arbitrażowego (...) w W. z dnia 31 marca 2016 r. oraz zasądzenie kosztów postępowania. Zarzuciła, że spór między stronami w ogóle nie powinien zostać rozstrzygnięty przez Sąd arbitrażowy ze względu na brak wykazania

ważnego zapisu na sąd polubowny w umowie stron, co podnosi także w toku postępowania arbitrażowego. Ponadto uznała, że wykonanie wyroku byłoby sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie powagi rzeczy osądzonej oraz naruszenia podstawowych zasad praworządności dotyczących skuteczności umowy przelewu zwrotnego. Wywodziła bowiem, że Sąd Arbitrażowy wydał już wcześniej wyrok w sprawie tożsamego żądania wnioskodawczyni, w sprawie o sygn. akt SA 85/14, w którym oddalono żądanie pozwu. Natomiast za niedopuszczalne uznała przyjęcie koncepcji dopuszczalności w okolicznościach niniejszej sprawy skuteczności przelewu zwrotnego pomiędzy wierzycielką a bankiem.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Sąd stwierdza wykonalność wyroku sądu polubownego, nadającego się do wykonania w drodze egzekucji, nadając im klauzulę wykonalności. Wyrok sądu polubownego, którego wykonalność została stwierdzona, jest tytułem wykonawczym (art. 1214 § 2 k.p.c.).

Odmowa stwierdzenia wykonalności wyroku sądu polubownego może nastąpić jedynie w dwóch wypadkach:

1. jeżeli według przepisów ustawy spór nie może być poddany pod rozstrzygnięcie sądu polubownego;
2. uznanie lub wykonanie wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej byłoby sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej (klauzula porządku publicznego).

Pierwszy z wymienionych przypadków stanowi o tzw. niezdatności arbitrażowej. Chodzi to o takie kategorie spraw, które ze względu na swój przedmiot nie mogą podlegać kognicji orzecznictwa polubownego. Wyłączenia te muszą wynikać z ustawy. Z mocy art. 1157 k.p.c. strony mogą poddać pod rozstrzygnięcie sądu polubownego spory o prawa majątkowe lub spory o prawa niemajątkowe - mogące być przedmiotem ugody sądowej, z wyjątkiem spraw o alimenty. W postępowaniu arbitrażowym, do którego odnosi się wniosek wierzycieli, strony wiodły spór o prawa majątkowe wywodzące się z umowy najmu, a to oznacza, że nie została wyłączona kognicja sądu polubownego.

Natomiast brak ważnego zapisu na sąd polubowny nie może być badany w postępowaniu o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego, a jedynie stanowić podstawę skargi o uchylenie takiego wyroku (art. 1206 § 1 pkt 1 k.p.c.), której to czynności dłużniczka nie podjęła.

Nie można także zgodzić się z dłużniczką, że doszło do powtórnego badania tego samego żądania wierzycielki w tych samych okolicznościach faktycznych. Choć dyskusyjna jest koncepcja przyznania wyrokowi sądu polubownego cechy powagi rzeczy osądzonej, to teoretycznie można przyjąć, że w razie stwierdzenia, iż w obrocie prawnym funkcjonują dwa orzeczenia takiego sądu dotyczące tych samych stron i tego samego stosunku prawnego, zapadłe w tych samych okolicznościach faktycznych, to został naruszony porządek prawny Rzeczypospolitej Polskiej, który zakazuje dwukrotnego osądzania tej samej kwestii i nawet bez względu na to, czy rozstrzygnięcia te są tożsame treściowo czy całkowicie przeciwne.

Niemniej w odniesieniu do postępowań arbitrażowych toczonych między stronami niniejszego wniosku nie można stwierdzić, że doszło do powtórnego badania żądania wierzycielki w tych samych okolicznościach faktycznych. Pierwotnie toczone postępowanie pod sygn. akt SA 85/14 zakończyło się oddaleniem powództwa ze względu na stwierdzenie braku legitymacji czynnej wierzycielki. Brak legitymacji czynnej jest kategorią prawa materialnego. Jak ustalono w sprawie o sygn. akt SA 85/14 wynajmujący (strona powodowa) przelała na rzecz udzielającego jej kredytu banku wierzytelności o czynsz wynikające z umów najmu, w tym umowy najmu z pozwaną. Po wydaniu w tej sprawie rozstrzygnięcia negatywnego dla powódki, doszło do przelewu zwrotnego owych wierzytelności, a powódka ponownie wystąpiła na drogę sądową, powołując się na czynność prawną dokonaną po wydaniu wyroku. Oznacza to, że ponownie toczona sprawa oparta była na nowych okolicznościach faktycznych, co wyklucza tożsamość roszczenia. Zwrócić bowiem należy uwagę, że tożsamość roszczenia zachodzi, gdy identyczne są nie tylko przedmiot, ale i podstawa sporu. Musi zatem wystąpić tożsamość żądań zawartych w pozwach i ich podstawa, a także tożsamość okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie. W błędzie natomiast pozostaje dłużniczka twierdząc, że na skutek przelewu

zwrotnego nie doszło do zmiany okoliczności faktycznych pomiędzy stronami sporu, a jedynie między powódką a bankiem. Na skutek cesji wierzytelności następuje zmiana wierzyciela. Powódka nie będąc nim w pierwszym procesie, stała się nim w drugim. Przelew miał więc bezpośredni wpływ na stosunki faktyczne i prawne między stronami.

Nie sposób doszukać się naruszenia jakiegokolwiek zasady klauzuli porządku publicznego poprzez przyjęcie przez Sąd Arbitrażowy, iż doszło do skutecznego przelewu zwrotnego wierzytelności przysługującej wobec dłużniczki. Dłużniczka zresztą na żadną taką zasadę się nie powołuje. Można natomiast przeciwstawić twierdzeniu dłużniczki regułę odnoszącą przeciwny skutek do tego, do którego zmierza dłużniczka, a mianowicie, iż podmioty prawa są uprawnione do swobodnego kształtowania swoich stosunków prawnych, o ile tylko prawo lub zasady współżycia społecznego nie stoją mu na przeszkodzie. Bez względu zatem na to, jakiej treści była umowa przelewu wierzytelności przysługujących wierzycielce z tytułu zawartych umów najmu na rzecz banku i czy stanowiła ona formę zabezpieczenia roszczeń banku wobec wierzycielki, strony mogły w drodze zgodnych oświadczeń woli zmienić te reguły i ukształtować swoje relacje na nowo. Dokonanie cesji zwrotnej nie znajdowało przeszkody w przepisach prawa, a twierdzenie dłużniczki o pozorności tej czynności prawnej, zweryfikowane w postępowaniu arbitrażowym, okazało się gołosłowne.

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do odmowy stwierdzenia wykonalności wyroku Sądu Polubownego – Sądu Arbitrażowego (...) w W. z dnia 31 marca 2016 r. (sygn. akt SA 111/15) i nadał mu klauzulę wykonalności na podstawie art. 1214 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania klauzulowego orzeczono na podstawie art. 770 k.p.c. i obciążono nimi dłużniczkę, która została zobowiązana do zwrotu poniesionych przez wierzycielkę kosztów w wysokości 437 zł, na które złożyły się opłata od wniosku w wysokości 300 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 120 zł i opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

SSA Janusz Kiercz SSA Olga Gornowicz-Owczarek SSA Jadwiga Galas